Geografija - 2.g - skripta za ispit

Službeni naziv: Republika Hrvatska

Površina: 56 594 km² (more 31 067 km²) – 25. po veličini u Europi

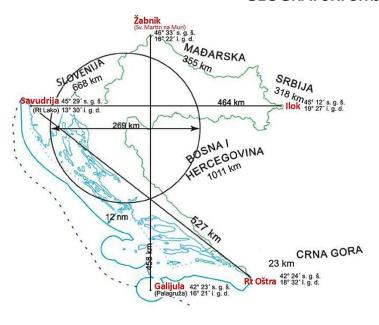
Broj stanovnika: 4,28 mil. st.

Glavni grad: Zagreb (687 000 st – 2015.)

GEOGRAFSKI POLOŽAJ HRVATSKE

Srednjoeuropska, sredozemna i podunavska zemlja – položaj na dodiru različitih geografskih regija: sredozemne, alpske, podunavske i dinarske

GEOGRAFSKI SMJEŠTAJ I GRANICE

KRAJNJE TOČKE REPUBLIKE HRVATSKE

- istok Ilok
- sjever naselje Žabnik (Sveti Martin na Muri)
- zapad Savudrija (rt Lako)
- jug otočić Galijula (kod Palagruže)
- jugoistok rt Oštra (Konavle)

GRANICE

- duljina kopnene granice: 2 375 km
- duljina morske obale: 6 278 km
- najdulja kopnena granica s Bosnom i Hercegovinom (1 011 km)
- najdulja granica na moru s Italijom (948 km)
- Kulturno-civilizacijski krugovi koji su utjecali na Hrvatsku:
  - Srednjoeuropski katolicizam, protestantizam i judaizam njemački jezik
  - Sredozemni katolicizam i talijanski jezik
  - Jugoistočnoeuropski (balkanski) pravoslavlje i islam turcizmi

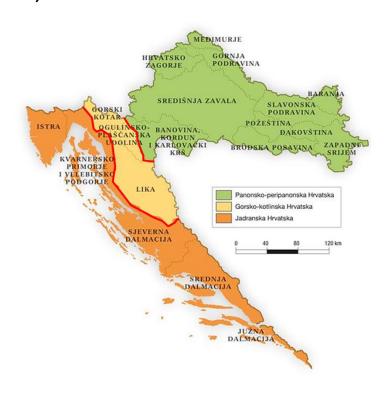
HRVATSKE GEOGRAFSKE, POVIJESNE I UPRAVNE REGIJE

3 REGIJE HRVATSKE:

- Panonsko-peripanonska (54% teritorija, 67% stanovništva)
- Gorsko-kotlinska (14% teritorija, 2% stanovništva)
- Primorska ili jadranska (32% teritorija, 31% stanovništva)

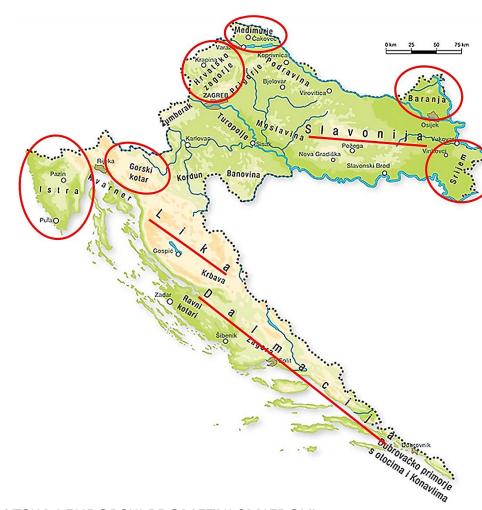
TERITORIJALNO-SAMOUPRAVNI USTROJ RH:

- 21 županija
- 128 upravnih gradova
- **428** općina
- 2 NUTS regije: Kontinentalna i Jadranska Hrvatska

TRADICIONALNE REGIJE HRVATSKE:

- Međimurje
- Hrvatsko zagorje
- Podravina
- Prigorje
- Moslavina
- Slavonija
- Baranja
- Srijem
- Turopolje
- Banovina
- Kordun
- Gorski kotar
- Hrvatsko primorje
- Istra
- Lika
- Krbava
- Ravni kotari
- Zagora
- Poneretvlje
- Dubrovnik
- Dalmacija

HRVATSKA I EUROPSKI PROMETNI SMJEROVI

- Hrvatski prometni (gorski) prag najkraći put između panonsko-peripanonskog i primorskog dijela Hrvatske
- Hrvatska ima križišni i tranzitni položaj
- paneuropski koridori koji prolaze Hrvatskom:
  - X (Salzburg Zagreb Sofija Istanbul),
  - Vb (Budimpešta Zagreb Rijeka)
  - Vc (Budimpešta Osijek Sarajevo Ploče)
  - VII rijeka Dunav (do Crnog mora)

RELJEF HRVATSKE

Reljef Hrvatske građen je od tri vrste stijena:

- MAGMATSKE (vulkanske)
  - 1% površine Papuk, Moslavačka gora, Medvednica te otoci Vis, Jabuka i Brusnik
- METAMORFNE (preobražene)
  - 2 4% površine Psunj, Papuk, Moslavačka gora i Medvednica
- **SEDIMENTNE** (taložne)
  - oko 95% površine vapnenci u primorskoj i gorsko-kotlinskoj Hrvatskoj, riječni nanosi u dolinama rijeka Save, Drave i
    Dunava
  - nastaju taloženjem velike količine morskih organizama na morskom dnu (u mezozoiku, prije 250 65 mil. god)

- danas se reljef RH oblikuje djelovanjem tektonike ploča (podvlačenjem Afričke pod Euroazijsku litosfernu ploču) i
  djelovanjem vanjskih procesa (kiša, snijeg, rijeke, vjetar, padinski procesi, more...)
- posljednje ledeno doba prije 11 800 god. razina Jadranskog mora se diže za oko 100 m formirala se današnja obala
  1246 otoka i otočića
- oblici reljefa Hrvatske:

- KRŠKI

- više od 50% površine
- vapnenci i dolomiti
- reljefni oblici: škrape, ponikve, krška polja, uvale u kršu, špilje i jame
- špiljski sustav: Lukina jama Trojama
- špiljski ukras sige

- RIJEČNI

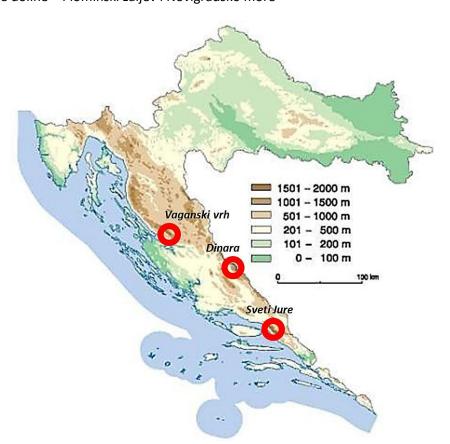
- najčešći u panonsko peripanonskoj regiji
- naplavne ravni (poloji), riječne terase i meandri
- močvare najniži dijelovi poloja Lonjsko polje i Kopački rit

- PADINSKI

- prisutni su u svim dijelovima Hrvatske
- najizraženiji su u gorskim područjima na ogoljenim padinama
- materijale koje su nanijeli ledenjaci nalazimo na Velebitu Velika i Mala Paklenica, Veliko i Malo Rujno...

OBALNI

- prisutan na jadranskoj obali
- jadranska obala se formirala prije 11 700 god.
- rijeke su oblikovale delte (Neretva) i kanjone (Cetina, Zrmanja i Krka)
- rijasi zaljevi nastali potapanjem riječne doline Plominski zaljev i Novigradsko more
- Hrvatska je pretežno niska zemlja 79% teritorija ispod 500 m
- najviše planine: Dinara, Plješevica, Velka
  Kapela, Risnjak, Velebit i Biokovo; u panonskoj
  Hrvatskoj Žumberačko gorje, Medvednica i Ivanščica
- najviši vrh Dinara 1 831 m; Biokovo Sveti
  Jure 1762 m; Velebit Vaganski vrh 1757 m

_